

Advokáti

Nedávno jsem jel vlakem. To jsem si dal! „A co Vy vlastně děláte, jestli se můžu zeptat?“ zeptala se mě starší spolucestující ve vlakovém kupé asi po půlhodinové konverzaci o ničem. Díky tomu, že byla chvílku potichu, jsem začal klimbat, a tak jsem v polospánku po pravdě odpověděl: „Jsem právník, vlastně advokát.“ „Tak Vy jste advokát? No to se tedy máte skvěle, to je jasné,“ konstatovala ona neznámá paní a pak mně hned nastínila několik problémů, s nimiž se právě potýká, samozřejmě s vírou, že jí hned poradím. Šíře problémů byla pozoruhodná, jako klientka by každou průměrnou kancelář zaměstnala alespoň na týden, což jsem jí po vyřešení několika menších problémů se sousedy, problematiky dědictví a souboru nájemních smluv doporučil, ona však reagovala záporně se slovy: „Kdepak, tam by mě odrbali, to já znám.“ Své neblahé zkušenosti mi pak vylíčila s tím, že před časem navštívila jednoho nejmenovaného advokáta a ten jí sdělil, že by jí účtoval za každou odpracovanou hodinu práce 1 500 Kč! Z mého nechápavého výrazu zřejmě usoudila, že jsem slaboduchý, a proto přidala výrazy o nestydatosti, hamounství, zlatokopství apod. „Neberte si to osobně,“ chlácholila mě neupřímně, ale její pronikavý pohled se do mě zavrtával jako ostří meče. Tedy tipoval bych to na ostří meče, na vlastní kůži jsem to ještě nezažil, možná jsem měl spíše napsat, že její oči metaly blesky, což možná sedí víc, neboť atmosféra v kupé byla elektrizující, byť částečně zřejmě i díky vysokému napětí nad střechem našeho vagónu. „Takže jsem tomu doktorovi sdělila, že je to nestydatost, chtít takové peníze, a mám tedy štěstí, že jsme se tu takhle sešli a Vy mi to všechno můžete vysvětlit,“ konstatovala neznámá paní.

Tím mi připomněla nekonečnou řadu mých příbuzných, přátel, kamarádů, sousedů, zná-

mých i méně známých, které lze zařadit do jedné společné kategorie, tzv. „hele, mám dotaz“ osob, zkráceně HMD (neplést s hromadnou městskou dopravou). HMD kandidát je tvor vcelku mírumilovný, vesměs neškodný, který se leckdy neprojevuje po dlouhou dobu ničím mimořádným. Podle stupně sympatií a četnosti vzájemných kontaktů lze kandidáty HMD rozdělit na ty, s nimiž se stýkáme často, častěji či nejčastěji a nebo naopak málo, méně či téměř vůbec. Stykem zde možno chápat všechny formy, které nás přivádějí do kontaktu s HMD, o nichž v době daných kontaktů většinou ještě nemáme tušení, že jde potenciálně o HMD, neboť v době dosavadních kontaktů se inkriminovaná osoba ještě neprojevila jako HMD a lze tak na ni pohlížet jako na osobu neškodnou, nás nikterak neohrožující. Doporučuji nicméně být neustále ve střehu a v případech, kdy dotyčná osoba již nevydrží předstírat, že je právně bezproblémová, a hrozí její přechod z řad takto neškodných do šiků HMD, potom je třeba jednat okamžitě a hlavně nekompromisně, protože každou slabost HMD tretají s neúprosnou razancí.

Prvním příznakem nebezpečí narušení našeho relativního klidu (absolutní klid u advokátů neexistuje) je změna chování okruhu osob, s nimiž se stýkáte a které dosud nebylo možno zařadit pod HMD, protože ničím neobtěžovaly. Dám příklad. Jednou za čas potkáváte souseda, ten Vás pozdraví poté, co ho pozdravíte Vy, a Vaše konverzace je nulová nebo stručná na téma počasí (jen podotýkám, že nemusí jít vždy o Angličana). A teď to přijde! Soused Vás pozdraví jako první a ještě navíc se usmívá! Pozor! Ve Vaši hlavě se musí rozhoukat poplašné zařízení, protože tento stav není normální a něco se děje! Není samozřejmě vyloučeno, že Vaše obavy nejsou na místě, soused mohl vyhrát v tombole, mohla ho opustit žena, mohl se mu narodit potomek apod., ale nežijeme ve svě-

versus HMD

tě iluzí, a tak raději počítejme s nejhorší variantou, že náš soused má nakročeno do řad HMD. Zde důrazně upozorňuji, že není čas na jakékoliv rozjímání, doba přechodu z neškodného souseda do klubu HMD je nesmírně krátká a trvá v průměru méně než jednu minutu! Toto mohu zodpovědně potvrdit na základě dlouhodobého pozorování a osobních zkušeností. Proč tomu tak je? Z pohledu osoby HMD jsme jako advokáti potencionální řešitelé jejich problémů. Jak známo, problém je vždy tíživý, představme si ho jako kouli, kterou vláčíme přivázanou k jedné noze (těžko k oběma, to bychom se tak leda kutáleli). Existuje-li proto možnost se dané koule rychle zbavit, nebudeme se vláčeti ke kováři do sousedního města, když máme jednoho kováře přímo před nosem, že? A tak potřeba zbavit se oné koule udělá v okamžiku z dosud příjemného souseda příslušníka HMD. Daným okamžikem účinnosti přechodu takového jedince je právě jeho první věta, která je de facto jeho přijetím do klubu HMD. Jakmile vyřkne ono magické spojení tří slov – „Hele, mám dotaz“, event. „Heleďte, mám dotaz“ –, je pozdě. On už je členem klubu a já musím reagovat, což ve svém důsledku znamená, že jsem v pasti. Být v pasti je možné chápat jako bezvýhodnou situaci, kdy již byl dotaz vznesen a ze strany HMD je očekávána promptní reakce v podobě brilantně formulované odpovědi, položené hloubkou znalostí na základě předchozího studia a úspěšné právní praxe. Jakékoliv pokusy o univerzální odpovědi, které nás tak často zachraňují při naší odpovědné práci, na HMD nezabírají. Samozřejmě lze reagovat slovy, že je daná problematika komplikovaná, dosud nejudikovaná (tento výraz zní nesmírně učeně), v literatuře nejednoznačně komentovaná, resp. spíše nekomentovaná, ale zkušenější HMD tím samozřejmě neoblafneme, neboť z jejich pohledu jsme prostě dobří právníci a víme, anebo nevíme a potom jsme špatní. Výběr mezi těmito dvěma zly je snadný jen na první po-

hled. První varianta nám přináší jistý respekt, uznání a naplnění našeho ega, ale současně i výrazně víc budoucích dotazů, druhá naopak despekt, nedůvěru a ztrátu dobrého jména.

Navíc si nedělejme iluze, že by někdy šlo o jednoduché dotazy, takové nám nikdo nepokládá. Za posledních pět let se mě pouze jedenkrát zeptal jeden známý, zda nevím, kolik je hodin, a to jen proto, že jsem před ním nestačil dost rychle utéct poté, co jsem zjistil, že se hluboce nadechl a navíc usmíval. Dotaz jsem tehdy zodpověděl a dodnes si pamatuji, jak obrovskou úlevu jsem pocítil. Od té doby jsem ale takové štěstí již neměl a dokonce i tehdy, kdy jsem bláhově věřil, že dotyčný je němý, a tak nebude schopen zformulovat právní dotaz, jsem ošklivě naletěl, protože dotyčný byl podvodník a své dotazy pak nepřetržitě formuloval po dobu zhruba 2 hodin.

Situace je nyní o to kritičtější, že došlo k rekodifikaci práva a stupeň zvidavosti HMD je výrazně vyšší než v předchozích letech. S ním je spojena zvýšená rafinovanost příslušníků HMD, kteří se již nedají odbýt tak snadno jako dřív, tedy útěkem, předstíráním epileptického záchvatu, tvrzením o branné povinnosti s okamžitým nástupem a jinými lacinými triky. Z toho plyne, že je potřeba být stále ve střehu a řídit se heslem, že jedinou pomocí je včasná prevence. Doporučuji proto si na každý kontakt vytvořit domácí svazek, kde bude každý potencionální HMD podrobně zanalyzován, popsány jeho zvyklosti, přiloženy sady fotografií, které si pořídíme, případně odposlechů, pokud se k nim dostaneme, apod. Po seznámení s obsahem svazku si do kalendáře poznamenáme datum, kdy se ke svazku vrátíme a opětovně jej prostudujeme, abychom byli řádně připraveni. Delší než měsíční období nedoporučuji. Díky takto podrobným informacím budeme znát zvyky a chování potencionálních HMD,

kteří nás připraví na situace, kdy se tyto osoby rozhodnou přejít do řad HMD, nicméně nikoliv na úkor nás, ale spíše některého z našich méně připravených kolegů.

Současně bych rád na závěr zdůraznil, že jsme samozřejmě občas ochotni bezplatně poradit těm, kteří naše rady potřebují a nemohou si nás dovolit, ale s ohledem na to, že neseme na svých bedrech nikoliv malé náklady, se prostě občas musíme snížit k ponižujícím činnostem typu vystavování faktur za naše služby.

A co ta paní z vlaku? Vystoupil jsem na nejbližší stanici a zbytek cesty došel pěšky. S puchýři na nohou, ale s dobrým pocitem, že jsem se nechal zneužít dalším HMD. ●

.....
JUDr. Josef Vejmelka,
advokát

Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMELKA & WUNSCH
 ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE